

Beestenboek bij de boer

Monique van der Zanden

z w i j s e n

Sluit aan bij school

De bel van de boer!

Op een boerderij is vaak geen bel.
Hoe weet de boer dan dat er bezoek is?
Hij heeft een **waakhond**.
Die gaat flink tekeer!
Soms zit de hond in een hok.
Soms loopt hij los op het erf.
Hij blaft hard en fel.

Hoe weet de hond dat er iemand is?
Hij hoort mensen al van ver.
Een hond heeft erg goede oren.
Ook kan hij heel goed ruiken.
Wel tienduizend keer beter dan een mens!
Een mens ruikt en hoort veel minder dan een hond.
Maar een mens ziet wel meer kleuren.
Een hond kan geen rood zien.
Rood ziet hij als groen.
Stel je voor:
een slimme dief trekt een rode trui aan.
Dan verstopt hij zich in de bosjes.
Ziet de waakhond hem dan niet?
Nee, maar hij ruikt de dief wel!

Help, een hond! Wat nu?

Komt een hond boos blaffend op je af?

Blijf dan heel stil staan.

Ga niet rennen!

Kijk de hond niet aan,
maar kijk recht voor je uit.

Gil niet.

Laat je tanden niet zien.

(Niet lachen dus!)

Na een poos loopt de hond weg.

ooi (vrouwkje)

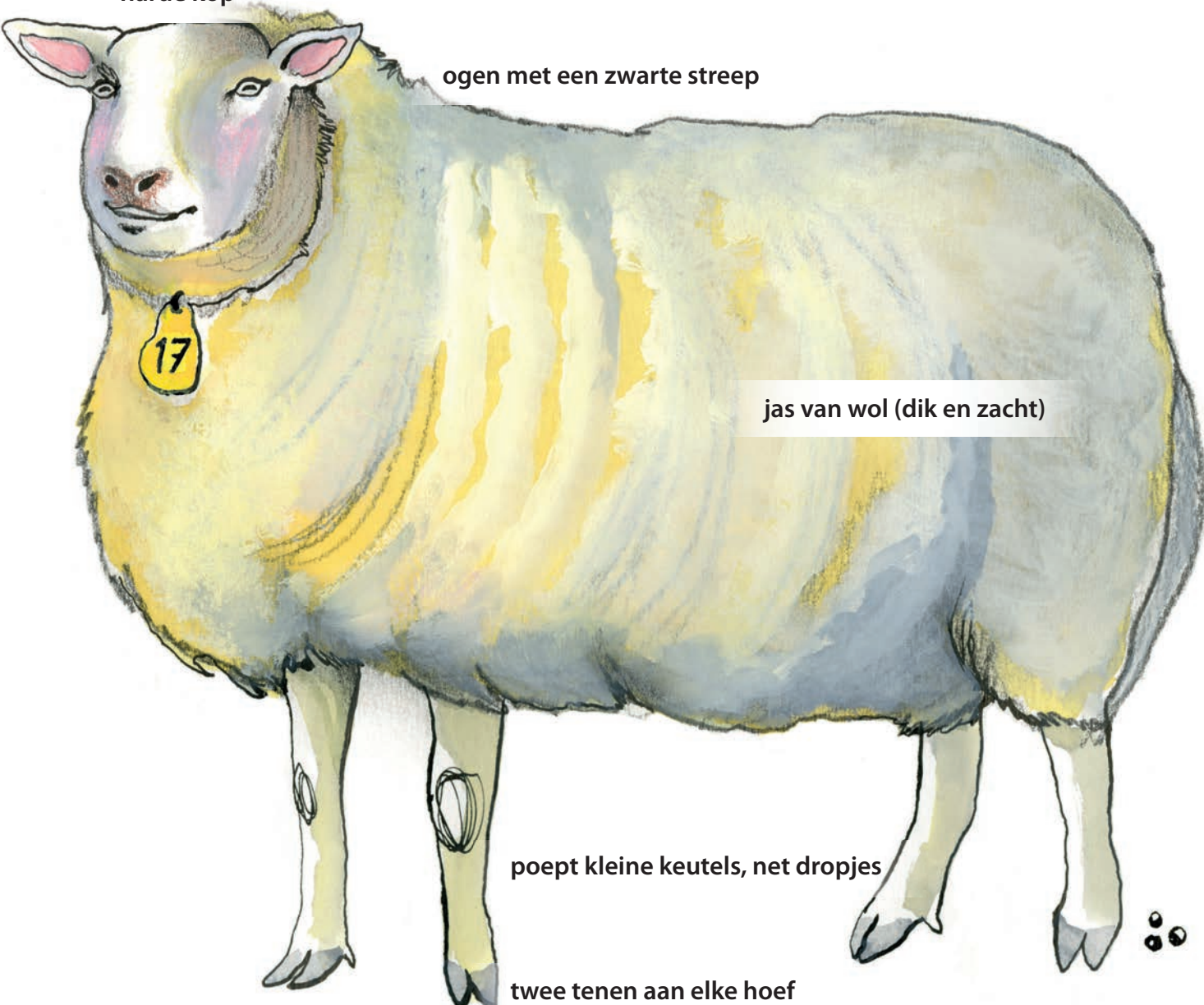
harde kop

ogen met een zwarte streep

jas van wol (dik en zacht)

poept kleine keutels, net dropjes

twee tenen aan elke hoef

Een schaap poept dropjes

Poept een schaap echt dropjes?

Nee, maar haar keutels lijken er wel op.

Aan de poep ziet de boer of het schaap gezond is.

Een schaap eet gras en hooi en soms mais.

Een oud schaap kan dat niet meer.

Bij een oud schaap vallen de tanden uit.

Een schaap let goed op:

is er geen roofdier in de buurt?

Ze kan dat goed zien.

Dat komt door haar ogen.

Een mens heeft een stip in zijn ogen.

Een schaap heeft een **streep**.

Ze kan daardoor ver in het rond kijken,

terwijl ze haar kop niet draait.

Is een schaap alleen maar lief?

Nou ... schapen kunnen flink vechten.

Dan knallen ze hard met hun koppen tegen elkaar!

En soms verstoort een ooi een lammetje.

Dan mag het geen melk drinken bij zijn mama.

Als dat gebeurt, geeft de boer dat lam de fles.

Een wei vol kleuren

In een wei vol met schapen staan vaak alleen **ooien**:
vrouwtjes.

In de dektijd komt er een **ram** bij.

Dat is het mannetje.

De dektijd is in de herfst.

Dan paren de schapen,

zodat er in de lente lammetjes komen.

Een ooi krijgt een, twee of drie jongen.

Ze zitten vijf maanden in haar buik.

Hoe weet de boer wanneer de jongen komen?

In de dektijd doet hij de ram een tuig om.

Dat is een soort hes van riemen.

Voorin zit een blok van vet krijt:

rood, geel, groen of blauw.

De ram dekt een ooi

en wrijft daardoor kleur op haar billen.

Na twee weken vangt de boer de ram.

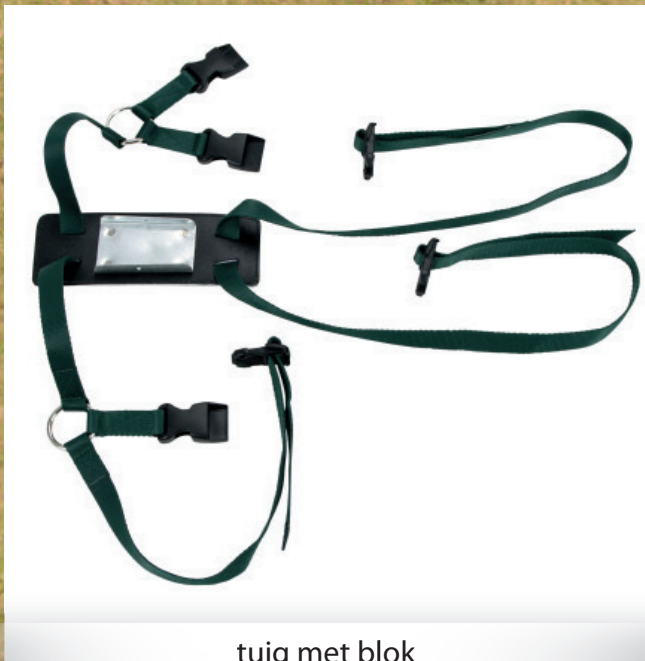
Dan doet hij een andere kleur krijt in het tuig.

De boer kijkt naar de billen van de ooi.

Aan de kleur ziet hij wanneer haar jongen komen.

Kijk in de herfst maar eens:

zie jij de ram in de wei, en zie je het tuig?

tuig met blok

ram met tuig

Wol

Naar de kapper

In de lente scheert de boer zijn schapen.
De dikke wollen jas wordt dan te warm.
De boer verkoopt de wol aan een fabriek.
De fabriek wast en kamt de wol
en verft hem in mooie kleuren.

Weet je dat?

Weet je dat wol vet is?
Het vet houdt de regen tegen.
Daarom vindt een schaap een bui niet erg.
Van het vet maakt de fabriek zalf.

Komt jouw trui van een schaap?

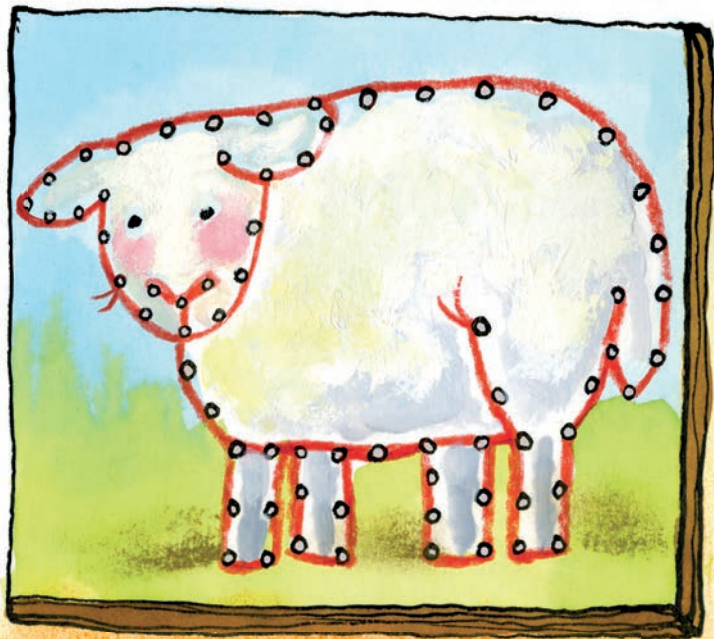
Vroeger spon de boerin van de wol een draad.
Nu doet de fabriek dat.
De fabriek verft de draad en rolt hem op.
Klaar is een bol wol!
Je kunt er een trui van breien (en nog veel meer).

Zo maak je dat!

Zoek restjes wol in mooie kleuren.
Zoek ook een plankje, hamer en spijkers.
Je kunt je plankje eerst verven.
Sla er dan spijkers in.
Doe dat kriskras of maak een figuur.
Een auto, een bloem, een uil of een ...
schaap!
Span tot slot de draden wol.
Ga van spijker naar spijker
en leg af en toe een knoop.

Een tent van wol

Wol kun je spinnen.
Maar je kunt wol ook vilten.
Dan maak je er een lap van met warm
water en zeep.
Van de lap vilt kun je een jas maken.
En ook sloffen, een hoed of een deken.
Herders in verre landen maken er zelfs
tenten van!
Want door vilt lekt geen water.
In een tent van wol zit je fijn droog.

Niet elk ei wordt een kip

De boer houdt kippen voor de eieren.

Een hen is een vrouwtje
en een haan is een mannetje.

Een hen legt elke dag een ei.

Eerst vormt ze in haar buik een dooier.

Die is geel.

Daar komt eiwit om en een harde schaal.

Als het ei klaar is, floept het uit de kip.

De meeste eieren zijn om op te eten.

Maar soms wordt een ei een kuiken.

Dat gebeurt als de hen gaat broeden.

Ze zit drie weken op wel acht eieren.

Door de warmte van haar lijf
groeit er in elk ei een kuiken.

Het kuiken eet in het ei van de dooier.

Op een dag tikt het een gat in de schaal
met de **eitand** op zijn snavel.

De eitand is een scherp puntje dat later verdwijnt.

Het ei barst meer en meer ...

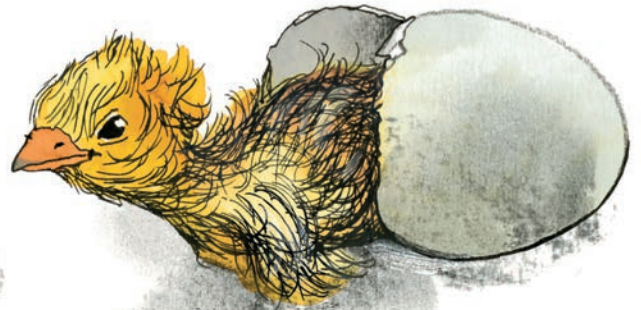
Het kuiken werkt hard om eruit te komen.

Wat een klus!

Het kuiken maakt een gat met zijn eitand.

Piep, piep, daar ben ik!

Een kuiken kan meteen zelf graan pikken.

Beestenboel bij de boer

Waarom dansen de koeien?
Zonder bijen blijft je bord leeg.
Een schaap poept dropjes.
Hoe maak je verf van een ei?
En hoe maak je rode boter?
Dit en nog veel meer lees je in dit boek!

Leuke weetjes over
dieren op de boerderij!

Sluit aan bij leesmethode
estafette

NUR 223
ISBN 978-90-487-3281-4

informatief

boerderijdieren

zwijsen.nl

Zwijsen, dé leesspecialist sinds 1846